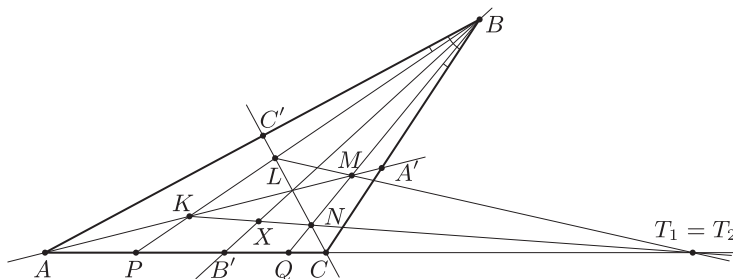

I. megoldás. Legyenek a háromszög szögfelezőinek a szemközti oldalszakaszokkal vett metszéspontja A' , B' , C' , a KN és BB' egyenes metszéspontja X . A megoldásunk során nem előjeles szakaszokkal dolgozunk.

A szögekre vonatkozó feltételből következik, hogy az AC egyenesen a pontok sorrendje A, P, B', Q, C (hiszen $ABP\triangleleft < ABB'\triangleleft$, valamint $CBQ\triangleleft < CBB'\triangleleft$), valamint az, hogy a BB' nemcsak az $ABC\triangleleft$, hanem a $PBQ\triangleleft$ szögfelezője is, hiszen

$$PBB'\triangleleft = ABB'\triangleleft - ABP\triangleleft = B'BC\triangleleft - QBC\triangleleft = B'BQ\triangleleft.$$

Mivel AA' , BB' , CC' szögfelezők, egy pontban metszik egymást, tehát a KM , BX és NL egyenesek is egy pontban metszik egymást, hiszen azonosak az előbb felsorolt egyenesekkel. Így a BKN háromszögre felírható a Ceva-tétel:

$$\frac{KL}{LB} \cdot \frac{BM}{MN} \cdot \frac{NX}{XK} = 1.$$

Messe az LM és KN egyenes az AC oldalegyenesét a T_1 , illetve a T_2 pontban. A Menelaosz-tétel szerint a BPQ háromszögre és a BP és BQ oldalakat metsző LM egyenesre:

$$\frac{PL}{LB} \cdot \frac{BM}{MQ} \cdot \frac{QT_1}{T_1P} = 1,$$

a BPQ háromszögre és a BP és BQ oldalakat metsző KN egyenesre:

$$\frac{PK}{KB} \cdot \frac{BN}{NQ} \cdot \frac{QT_2}{T_2P} = 1.$$

Megmutatjuk, hogy $\frac{QT_1}{T_1P} = \frac{QT_2}{T_2P}$. Mivel

$$\frac{PL}{LB} \cdot \frac{BM}{MQ} \cdot \frac{QT_1}{T_1P} = \frac{PK}{KB} \cdot \frac{BN}{NQ} \cdot \frac{QT_2}{T_2P},$$

a bizonyítandó állítással ekvivalens a következő:

$$\frac{PL}{LB} \cdot \frac{BM}{MQ} = \frac{PK}{KB} \cdot \frac{BN}{NQ}.$$

Mivel a CC' az ACB szög felezője, a $PCB\triangleleft$ szögfelezője is, tehát CL szögfelezője a PCB szögnek. Hasonlóan adódik, hogy AM a $QAB\triangleleft$ szögfelezője, AK a $PAB\triangleleft$ szögfelezője, CN pedig a $QCB\triangleleft$ szögfelezője, azaz

$$\begin{aligned} \text{a } QAB \text{ háromszögre: } \frac{QM}{MB} &= \frac{QA}{PA}, \\ \text{a } PAB \text{ háromszögre: } \frac{PK}{PB} &= \frac{AB}{PB}, \\ \text{a } PCB \text{ háromszögre: } \frac{LB}{LN} &= \frac{CB}{CN}, \\ \text{a } QCB \text{ háromszögre: } \frac{LN}{NB} &= \frac{CB}{CN}. \end{aligned}$$

Tehát a bizonyítandó $\frac{PL}{LB} \cdot \frac{BM}{MQ} = \frac{PK}{KB} \cdot \frac{BN}{NQ}$ állítás ekvivalens ezzel:

$$\frac{PC}{CB} \cdot \frac{AB}{QA} = \frac{PA}{AB} \cdot \frac{CB}{QC},$$

átrendezve:

$$\frac{AB}{CB} \cdot \frac{AB}{CB} = \frac{PA}{QC} \cdot \frac{QA}{PC}.$$

A szinusztételt felhasználva:

$$\frac{AB}{AP} \cdot \frac{QC}{BC} = \frac{\sin \angle APB \cdot \sin \angle QBC}{\sin \angle ABP \cdot \sin \angle BQC} = \frac{\sin \angle APB}{\sin \angle BQC},$$

hiszen $\angle ABP = \angle QBC$.

Hasonlóan:

$$\frac{BC}{CP} \cdot \frac{AQ}{AB} = \frac{\sin \angle BPC \cdot \sin \angle ABQ}{\sin \angle PBC \cdot \sin \angle AQB} = \frac{\sin \angle BPC}{\sin \angle AQB},$$

hiszen $\angle PBC = \angle ABC - \angle ABP = \angle ABC - \angle QBC = \angle ABQ$.

Mivel $\angle APB = 180^\circ - \angle BPC$ és $\angle BQC = 180^\circ - \angle AQB$, így

$$\frac{AB}{AP} \cdot \frac{QC}{BC} = \frac{\sin \angle APB}{\sin \angle BQC} = \frac{\sin \angle BPC}{\sin \angle AQB} = \frac{BC}{CP} \cdot \frac{AQ}{AB}, \quad \text{azaz} \quad \frac{AB}{CB} \cdot \frac{AB}{CB} = \frac{PA}{QC} \cdot \frac{QA}{PC}.$$

Ezt kellett belátnunk. Így $\frac{QT_1}{T_1P} = \frac{QT_2}{T_2P}$.

A T_1 pont nyilván nem lehet a PQ szakasz belső pontja. Ha $\frac{QT_1}{T_1P} > 1$, akkor $QT_1 > T_1P$, tehát T_1 a PQ egyenes P -t nem tartalmazó félegyenesének eleme. Ha $\frac{QT_1}{T_1P} < 1$, akkor $QT_1 < T_1P$, tehát T_1 a PQ egyenes Q -t nem tartalmazó félegyenesének eleme. Ha $\frac{QT_1}{T_1P} = 1$ lenne, akkor $\angle ABP = \frac{1}{2}\angle ABC$, ami nem megengedett.

Legyen adott T_1 . Ha $T_1 = T_2$, akkor nyilván teljesül, hogy $\frac{QT_1}{T_1P} = \frac{QT_2}{T_2P}$. Más T_1 pontra pedig ez nem teljesül, hiszen T_2 ugyanazon a félegyenesen van, mint T_1 (tehát vagy a P -t vagy a Q -t nem tartalmazó PQ félegyenesen). Ekkor a P, Q, T_1 pontok sorrendje adott, az általánosság megszorítása nélkül feltehető, hogy T_1 a PQ félegyenes P -t nem tartalmazó félegyenesén van, tehát $T_2P > QT_2$. Ha T_2 -t P -től (és egyben Q -tól) távolítjuk k -val, akkor

$$\frac{QT_2 + k}{T_2P + k} = 1 + \frac{QT_2 + k - T_2P - k}{T_2P + k} < 1 + \frac{QT_2 - T_2P}{T_2P} = \frac{QT_2}{T_2P},$$

tehát az arány csökken.

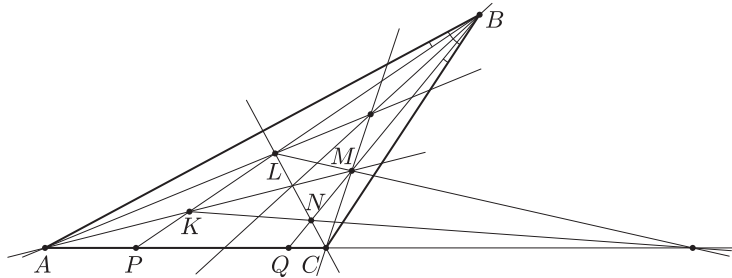
Hasonlóan látható, hogy ha közelítjük, akkor az arány nő, azaz

$$\frac{QT_2 - k}{T_2P - k} = 1 + \frac{QT_2 - k - T_2P + k}{T_2P - k} > 1 + \frac{QT_2 - T_2P}{T_2P} = \frac{QT_2}{T_2P},$$

tehát adott T_1 -hez csak egy megfelelő T_2 van. Ehhez hasonlóan belátható az is, ha a T_1 (és egyben a T_2) a PQ egyenes Q -t nem tartalmazó félegyenesén van, akkor is csak egy T_2 van adott T_1 -hez.

Ezzel a feladat állítását beláttuk.

II. megoldás. Azt fogjuk belátni, hogy az AL és CM egyenesek a B -ből induló szögfelezőn metszik egymást, ugyanis ez ekvivalens az eredeti állítással. Ha ugyanis ez valóban teljesül, akkor az AKL és CNM háromszögek egyenesre nézve perspektívek, tehát ekkor pontra nézve is perspektívek, vagyis az AC, KN, ML egyenesek is egy ponton mennek át (Desargues-tétel).

AK, CN és BE szögfelezők. Írjunk fel a trigonometrikus Ceva-tételeket szögekre.

A BL, AL és CL egyenesek egy ponton mennek át, tehát

$$(1) \quad \frac{\sin \angle ABL \cdot \sin \angle BCL \cdot \sin \angle CAL}{\sin \angle BAL \cdot \sin \angle LCA \cdot \sin \angle LBC} = 1.$$

A CM, AM és BM egyenesek is egy ponton mennek át, tehát

$$(2) \quad \frac{\sin \angle ABM \cdot \sin \angle BCM \cdot \sin \angle CAM}{\sin \angle BAM \cdot \sin \angle CBM \cdot \sin \angle ACM} = 1.$$

Azt kell belátnunk, hogy

$$(3) \quad \frac{\sin \angle CAL \cdot \sin \angle ABE \cdot \sin \angle BCM}{\sin \angle EBC \cdot \sin \angle BAL \cdot \sin \angle ACM} = 1.$$

Vegyük észre, hogy $\angle ABE = \angle ECB$, mivel BE szögfelező, tehát szinuszuk is egyenlő, így (3)-ból a bizonyítandó állítás:

$$(4) \quad \frac{\sin \angle CAL \cdot \sin \angle BCM}{\sin \angle BAL \cdot \sin \angle ACM} = 1.$$

Mivel CL szögfelező, $\angle BCL = \angle LCA$, emiatt (1)-ből

$$(5) \quad \frac{\sin \angle ABL \cdot \sin \angle CAL}{\sin \angle BAL \cdot \sin \angle LBC} = 1.$$

Mivel AM szögfelező, $\angle BAM = \angle CAM$, emiatt (2)-ből

$$(6) \quad \frac{\sin \angle ABM \cdot \sin \angle BCM}{\sin \angle CBM \cdot \sin \angle ACM} = 1.$$

Tudjuk továbbá azt is, hogy $\angle ABL = \angle CBM$ és $\angle ABM = \angle CBL$, tehát ezek szinusza is egyenlő.

Az (5) és (6) egyenleteket összeszorozzuk, ekkor megkapjuk (4)-et:

$$\begin{aligned} \frac{\sin \angle ABL \cdot \sin \angle CAL}{\sin \angle BAL \cdot \sin \angle LBC} \cdot \frac{\sin \angle ABM \cdot \sin \angle BCM}{\sin \angle CBM \cdot \sin \angle ACM} &= 1, \\ \frac{\sin \angle CAL}{\sin \angle BAL} \cdot \frac{\sin \angle BCM}{\sin \angle ACM} &= 1. \end{aligned}$$

Tehát teljesül a feladat állítása.

Megjegyzés. A feladat projektív geometriai eszközökkel is megoldható. Ha a beírt kör középpontja I , és a BA, BP, BI, BQ, BC egyeneseket rendre a, p, i, q, c -vel jelöljük, akkor

$$(I, A, K, M) = (i, a, p, q) = (i, c, q, p) = (I, C, N, L)$$

(ahol a zárójelek a megfelelő kettősviszonyokat jelölik). Az I, A, K, M és az I, C, N, L pontnégyesek tehát perspektívek, és ezért az AC, KN és ML egyenesek egy ponton mennek át.